

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту і логістики

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

**на тему: Дослідження формування механізму управління
стратегічним розвитком підприємства**

ШИФР КРМ. МП.1.569-03.2.7

Здобувачка Катерина КОРНЕЦОВА

Керівник доц. Юлія ДЬЯЧЕНКО

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від _____ 2022 р., протокол № _____

Завідувачка

кафедри менеджменту і логістики _____ Ірина СЕДІКОВА

(підпис)

Одеса – 2022 р.

Одеський національний технологічний університет

Факультет

Менеджменту, маркетингу та публічного
адміністрування

Кафедра

Менеджменту і логістики

Ступінь вищої освіти

Другий (магістерський)

Спеціальність

073 – Менеджмент

Освітня програма

Менеджмент

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувачка кафедри МіЛ

(підпис)

“ ____ ” ____ 2022 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА ЗДОБУВАЧА

Корнецової Катерини

(прізвище, ім'я та по-батькові студента)

1. Тема роботи: «Дослідження формування механізму управління стратегічним розвитком підприємства» затвердженою наказом по університету від 13.09.2022 р. № 569-03.

2. Термін здачі студентом закінченої роботи 20.12.2022 р.

3. Вихідні дані роботи: звіти діяльності підприємства, законодавчі акти, статистичні збірники, наукові публікації вчених менеджерів та економістів.

4. Вступ. Розділ 1 Теоретико-прикладні аспекти формування механізму управління стратегічним розвитком підприємства. 1.1 Визначення поняття та сутності стратегічного управління підприємством. 1.2 Характеристика загальних стратегій підприємства. 1.3 Підходи до формування механізму управління стратегічним розвитком підприємства. Висновки до розділу 1. Розділ 2 Стратегічний аналіз діяльності ЗАТ «Одесакондитер». 2.1 Аналіз та тенденції розвитку кондитерської галузі України. 2.2 Характеристика та аналіз внутрішніх факторів підприємства ЗАТ «Одесакондитер». 2.3 Вплив факторів зовнішнього середовища на розвиток підприємства ЗАТ «Одесакондитер». Висновки до розділу 2. Розділ 3 Формування механізму управління стратегічним розвитком підприємств кондитерської галузі. 3.1 Розробка механізму управління стратегічним розвитком підприємства. 3.2 Обґрунтування доцільності реалізації

стратегії спорідненої диверсифікації. 3.3 Оцінка інвестиційної привабливості запропонованого проекту. Висновки до розділу 3. Висновки.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) таблиць 20, рисунків 24.

6. Консультанти по роботі, із зазначенням розділів проекту, що стосуються їх:

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Нормоконтроль			

7. Дата видачі завдання 14.09.2022 р.

Керівник _____

(підпис)

Завдання прийняв до виконання _____

(підпис)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Дослідницька практика (збір статистичних даних та написання статті)	14.09 – 10.10.22	виконано
2	Захист звіту з дослідницької практики	10.10 – 13.10.22	виконано
3	Вступ	11.10 – 17.10.22	виконано
4	Розділ 1	18.10 – 28.10.22	виконано
5	Розділ 2	31.10 – 10.11.22	виконано
6	Розділ 3	11.11 – 21.11.22	виконано
7	Висновки	22.11 – 25.11.22	виконано
8	Список використаних джерел	25.11 - 29.11.22	виконано
9	Оформлення КРМ та ілюстративного матеріалу	28.11 – 30.11.22	виконано
10	Подання завершеної роботи керівнику	29.11 – 02.12.22	виконано
11	Доопрацювання роботи з урахуванням пропозицій наукового керівника та підготовка роботи до попереднього захисту	01.12 – 05.12.22	виконано
12	Попередній захист роботи	06.12 – 09.12.22	виконано
13	Усунення зауважень за результатами попереднього захисту	07.12 – 12.12.22	виконано
14	Нормоконтроль та перевірка роботи на плагіат	08.12 – 13.12.22	виконано
15	Подання переплетеної роботи завідувачу кафедри для отримання дозволу на захист	09.12 – 14.12.22	виконано
16	Отримання зовнішньої рецензії	14.12 – 16.12.22	виконано
17	Захист кваліфікаційної роботи магістра	21.12 – 23.12.22	виконано

Здобувач _____

(підпис)

Керівник роботи _____

(підпис)

АНОТАЦІЯ

Актуальність теми. В умовах постійного зростання конкуренції на ринку, а також високого ступеня нестабільності зовнішнього середовища, особливої актуальності набуває проблема формування механізму управління стратегічним розвитком підприємства. Динамічність розвитку ринку зумовлює необхідність постійного перегляду наявних стратегій підприємства та формування нових – більш актуальних. Кондитерська галузь України є такою, в якій відбувається зростання чисельності суб'єктів господарювання та факторів ризику. Це вимагає від виробників швидких та ефективних дій, які можуть бути здійснені лише за умови розробки та реалізації комплексної стратегії розвитку підприємства.

У першому розділі роботи «Теоретико-прикладні аспекти формування механізму управління стратегічним розвитком підприємства» були розглянуті такі поняття як «стратегія», «стратегічне управління» та «механізм стратегічного розвитку». Проаналізовано види стратегій та наведено їх ієрархію, а також охарактеризовано механізми формування стратегії розвитку.

У другому розділі «Стратегічний аналіз діяльності ЗАТ «Одесакондитер» проведено аналіз кондитерської галузі, досліджено макро та мікросередовище, а також внутрішнє середовище підприємства ЗАТ «Одесакондитер», в тому числі його фінансовий стан та ступінь загрози банкрутства.

У третьому розділі «Формування механізму управління стратегічним розвитком підприємств кондитерської галузі» сформовано механізм управління стратегічним розвитком ЗАТ «Одесакондитер» та запропонована стратегія спорідненої диверсифікації, яка дозволить підприємству покращити свій фінансовий стан, посилити конкурентні позиції, а також залучити новий сегмент споживачів.

Кваліфікаційна робота магістра містить 89 сторінок, 20 таблиць, 24 рисунки, додатки. Перелік посилань нараховує 80 найменувань.

Ключові слова: стратегія, управління, механізм, кондитерська галузь.

SUMMARY

Actuality of theme. In conditions of constant growth of competition in the market, as well as a high degree of instability of the external environment, the problem of forming a mechanism for managing the strategic development of the enterprise becomes especially relevant. The dynamism of market development necessitates a constant review of existing enterprise strategies and the formation of new - more relevant ones. The confectionery industry of Ukraine is one in which there is an increase in the number of business entities and risk factors. This requires manufacturers to take quick and effective actions, which can be carried out only if the development and implementation of a comprehensive enterprise development strategy.

In the first chapter "Theoretical and applied aspects of the formation of the mechanism of management of strategic development of the enterprise" such concepts as "strategy", "strategic management" and "mechanism of strategic development" were considered. The types of strategies are analyzed and their hierarchy is given, as well as the mechanisms of formation of the development strategy are characterized.

In the second chapter "Strategic analysis of activity of CJSC "Odessakonditer" the analysis of confectionery industry is carried out, macro and micro environment, as well as internal environment of the enterprise CJSC "Odessakonditer", including its financial condition and the degree of threat of bankruptcy are investigated.

In the third chapter "Formation of the mechanism of management of strategic development of enterprises of confectionery industry" the mechanism of management of strategic development of CJSC "Odessakonditer" is formed and the strategy of related diversification is proposed, which will allow the enterprise to improve its financial condition, strengthen its competitive position, as well as attract a new segment of consumers.

Master's qualification work contains 89 pages, 20 tables, 24 figures, appendices. The list of references includes 80 titles.

Keywords: strategy, management, mechanism, confectionery industry.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	11
1.1 Визначення поняття та сутності стратегічного управління підприємством.....	11
1.2 Характеристика загальних стратегій підприємства.....	18
1.3 Підходи до формування механізму управління стратегічним розвитком підприємства.....	25
Висновки до розділу 1.....	31
РОЗДІЛ 2 СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАТ «ОДЕСАКОНДИТЕР».....	32
2.1 Аналіз та тенденції розвитку кондитерської галузі України.....	32
2.2 Характеристика та аналіз внутрішніх факторів підприємства ЗАТ «Одесакондитер».....	41
2.3 Вплив факторів зовнішнього середовища на розвиток підприємства ЗАТ «Одесакондитер».....	54
Висновки до розділу 2.....	57
РОЗДІЛ 3 ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ.....	59
3.1 Розробка механізму управління стратегічним розвитком підприємства	59
3.2 Обґрунтування доцільності реалізації стратегії спорідненої диверсифікації.....	68
3.3 Оцінка інвестиційної привабливості запропонованого проекту.....	78
Висновки до розділу 3.....	84
ВИСНОВКИ.....	84
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	89
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах постійного зростання конкуренції на ринку, а також високого ступеня нестабільності зовнішнього середовища, особливої актуальності набуває проблема формування механізму управління стратегічним розвитком підприємства. Динамічність розвитку ринку зумовлює необхідність постійного перегляду наявних стратегій підприємства та формування нових – більш актуальних. Кондитерська галузь України є такою, в якій відбувається зростання чисельності суб'єктів господарювання та факторів ризику. Це вимагає від виробників швидких та ефективних дій, які можуть бути здійснені лише за умови розробки та реалізації комплексної стратегії розвитку підприємства.

Ступінь дослідження проблеми. Вагомий внесок у дослідження й розробку теоретичних аспектів та методичних підходів щодо стратегічного управління підприємством зробили такі відомі вчені, як І. Ансофф, П. Друкер, Р. Каплан, Г. Мінцберг, М. Портер, А. Стрікланд, А. Томпсон. Проблемам реалізації принципів стратегічного управління в практику вітчизняних підприємств присвятили наукові праці О. Віханський, Н. Круглова, С. Попов, З. Шершньова та ін. Дослідження проблеми формування механізму управління стратегічним розвитком підприємства висвітлюють роботи багатьох науковців, зокрема: О.В. Раєвської, І.В. Філіпішина, А.В.Сидорової, В.М. Сердюка, І.І. Смачило, А.І. Афоницької, Ю.В. Дьяченко та інших. Але малодослідженою є проблема застосування такого механізму саме для підприємств кондитерської галузі. Необхідність наукового опрацювання окреслених проблем стала основою для вибору теми магістерської кваліфікаційної роботи, визначила мету, завдання та очікувані практичні результати.

Мета і завдання дослідження. Метою магістерської кваліфікаційної роботи є формування механізму управління стратегічним розвитком підприємства та розробка рекомендацій щодо подальшої стратегії.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність вирішення таких завдань:

- вивчити та узагальнити теоретико-методичні аспекти формування механізму управління стратегічним розвитком підприємства;
- дослідити підходи до формування механізму управління стратегічним розвитком підприємства;
- провести стратегічний аналіз діяльності ЗАТ «Одесакондитер»;
- визначити тенденції розвитку кондитерської галузі України;
- охарактеризувати внутрішнє середовище підприємства;
- оцінити вплив факторів зовнішнього середовища на підприємство ЗАТ «Одесакондитер»;
- розробити механізм управління стратегічним розвитком підприємства;
- обґрунтувати вибір подальшої стратегії підприємства та оцінити економічну ефективність запропонованого проекту.

Об'єктом дослідження є процес формування механізму управління стратегічним розвитком підприємства.

Предмет дослідження – теоретико-методичні та практичні засади формування механізму управління стратегічним розвитком підприємства.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань у роботі використано такі методи: наукового узагальнення визначення сутності стратегії та стратегічного управління; групування та систематизації; економіко-статистичні методи при аналізі кондитерського ринку; для відображення конкурентних позицій підприємства було використано графічний і табличний методи; при апробації розробленої стратегії – експериментальний.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у поглибленні теоретико-методичних положень щодо формування механізму управління стратегічним розвитком підприємства та вибору подальшої стратегії.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що розроблений механізм управління стратегічним розвитком підприємства

може бути використаний на практиці як ЗАТ «Одесакондитер», так і іншими кондитерськими компаніями.

Апробація результатів магістерської кваліфікаційної роботи. Основні положення та результати магістерської кваліфікаційної роботи розглянуто та схвалено на X Міжнародній науково-практичній конференції «Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття» 19 – 20 жовтня 2022 р. м. Одеса.

Публікації. За темою магістерської кваліфікаційної роботи опубліковано статтю у фаховому виданні категорії Б із психології, права, економіки та державного управління «Наукові перспективи» № 12(30) 2022.